Autoriteit
Consument & Markt

Openbaar

Besluit

Ons kenmerk : ACM/UIT/532249
Zaaknummer : ACM/19/035514

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 4, vijfde lid, en artikel 4, zevende lid, onder c, van Verordening (EU) 2016/1719 van de Commissie van 26 september 2016 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing op de langere termijn en op grond van artikel 2, tweede lid, van het Besluit van 19 december 2018, houdende regels ter uitvoering van Europese verordeningen betreffende de interne energiemarkt over het voorstel van TenneT TSO B.V. voor het regionale ontwerp inzake langetermijnrechten betreffende transmissie voor de Hansa regio.

Samenvatting

Verordening (EU) 2016/1719 van de Commissie van 26 september 2016 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing op de langere termijn (hierna: FCA Verordening) heeft tot doel om vooruitgang in de richting van een daadwerkelijk geïntegreerde elektriciteitsmarkt te boeken. Dit wordt bevorderd door efficiënte indekkingsmogelijkheden voor elektriciteitsproducenten, verbruikers en detailhandelaren te ontwikkelen ten aanzien van het prijsrisico dat zich in de toekomst kan voordoen in het gebied waarin zij actief zijn.

Als onderdeel van de uitvoering van de FCA Verordening heeft TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) een aanvraag aan de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) ter goedkeuring voorgelegd het regionale ontwerp inzake langetermijnrechten betreffende transmissie voor de Hansa capaciteitsberekeningsregio (hierna: Hansa regio).

Het voorstel betreft een gezamenlijk voorstel van de transmissiesysteembeheerders (hierna: TSB's) van de Hansa regio. Het voorstel beschrijft de volgende elementen voor elke biedzonegrens binnen de Hansa regio waarop langetermijnrechten betreffende transmissie worden aangeboden: de beschrijving van het soort langetermijnrechten betreffende transmissie, de tijdsbestekken betreffende de capaciteitstoewijzing op de langere termijn en de vorm van het product (basislast, pieklast of last buiten de piek).

De ACM concludeert dat niet is gebleken dat het voorstel in strijd is met de doelstellingen en eisen van de FCA Verordening. De ACM keurt daarom het voorstel goed.

Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit bezwaar maken bij de ACM.

1 Inleiding en procedure van totstandkoming van dit besluit

1. Verordening (EU) 2016/1719 van de Commissie van 26 september 2016 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing op de langere termijn (hierna: FCA Verordening) heeft tot doel om vooruitgang in de richting van een daadwerkelijk geïntegreerde elektriciteitsmarkt te boeken. Dit wordt bevorderd door efficiënte indekkingsmogelijkheden voor elektriciteitsproducenten, verbruikers en detailhandelaren te ontwikkelen ten aanzien van het prijsrisico dat zich in de toekomst kan voordoen in het gebied waarin zij actief zijn.

2. Overeenkomstig artikel 31 van de FCA Verordening heeft TenneT samen met de andere relevante TSB's van de Hansa regio een voorstel ontwikkeld voor het regionale ontwerp inzake langetermijnrechten betreffende transmissie voor de Hansa regio. Dit voorstel is overeenkomstig artikel 31, vijfde lid, en artikel 6 van de FCA Verordening van 10 April 2019 tot 12 May 2019 geconsulteerd via de internetpagina van het European Network of Transmission System Operators for Electricity (hierna: ENTSO-E).]

3. Op 1 april 2019 heeft de Agency for the Cooperation of Energy Regulators (hierna: ACER) een besluit genomen waarmee de biedzonegrens Denemarken 1 - Nederland (hierna: DK1-NL) is toegevoegd aan de Hansa regio. TenneT is sindsdien een van de TSB's van de Hansa regio en de ACM een van de regulerende instanties van de Hansa regio. De TSB's van de Hansa regio moesten al binnen een termijn van zes maanden na de inwerkingtreding een voorstel voor het regionale ontwerp inzake langetermijnrechten betreffende transmissie voor de Hansa regio bij de regulerende instanties indienen. Dat voorstel werd na overeenstemming hierover tussen de op dat moment relevante regulerende instanties in maart 2018 goedgekeurd. Door toevoeging van de biedzonegrens DK1-NL moet dit voorstel worden gewijzigd en moet de ACM de regionale specifieke eisen voor de Hansa regio als geheel voor de eerste keer goedkeuren.

4. Op grond van artikel 2, eerste lid, van het Besluit van 19 december 2018, houdende regels ter uitvoering van Europese verordeningen betreffende de interne energiemarkt (hierna: Besluit uitvoering van Europese verordeningen) verplicht om het voorstel ter goedkeuring voor te leggen aan de ACM. Op heeft de ACM van TenneT op 6 september 2019 een aanvraag ontvangen tot goedkeuring van het voorstel.

5. Om een zorgvuldige besluitvorming te waarborgen heeft de ACM het voorstel met bijbehorende documenten ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. Van de terinzagelegging is kennis gegeven in Staatscourant 50968 van 16 september 2019. De ACM heeft hiermee belanghebbenden in de gelegenheid gesteld zienswijzen te geven. Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn geen zienswijzen ontvangen.

6. De laatste betrokken regulerende instantie heeft het voorstel ontvangen op 24 september 2019. De betrokken regulerende instanties moeten het voorstel daarom uiterlijk op 24 maart 2020 goedkeuren.

7. De relevante regulerende instanties van de Hansa regio hebben elkaar geraadpleegd en in nauwe coördinatie samengewerkt met het oog op het bereiken van overeenstemming overeenkomstig artikel 4, negende lid, van de FCA Verordening. Op 2 maart 2020 hebben de relevante regulerende instanties van de Hansa regio overeenstemming bereikt over het goedkeuren van het voorstel. Na de goedkeuring door de regulerende instanties moeten de TSB's het voorstel publiceren op grond van 4, negende lid, van de FCA Verordening.

8. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 van dit besluit bevat het wettelijk kader. Het ontvangen voorstel en relevante informatie die de ACM naar aanleiding van het voorstel heeft ontvangen, is samengevat in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 bevat de beoordeling van het voorstel en hoofdstuk 5 het dictum.

9. Dit besluit bevat twee bijlagen. Deze bijlagen zijn onderdeel van het besluit en bevatten respectievelijk de relevante artikelen van de FCA Verordening en het voorstel.

2 Wettelijk kader

10. In dit hoofdstuk beschrijft de ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.

Bevoegdheidsgrondslag ACM

11. De taken waarmee de ACM is belast, zijn vastgelegd in de wet. In de E-wet zijn deze taken vastgelegd in artikel 5, eerste lid, van de E-wet:
"De Autoriteit Consument en Markt is belast met de aan haar opgedragen taken ter uitvoering van het bepaalde bij of krachtens deze wet, verordening 714/2009, verordening 713/2009 en verordening 1227/2011, alsmede met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, verordening 714/2009, verordening 713/2009 en verordening 1227/2011."

12. De FCA Verordening is vastgesteld krachtens Verordening 714/2009, waardoor de ACM op grond van artikel 5, eerste lid, van de E-wet ook belast is met taken die voortvloeien uit deze Verordening.

13. In artikel 35, eerste lid, van Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad (hierna: Richtlijn 2009/72) is het volgende geregeld:
"Iedere lidstaat wijst één enkele nationale regulerende instantie aan."

14. De definitie van "regulerende instanties" is opgenomen in artikel 2, tweede lid, aanhef en onder a, van Verordening 714/2009:

"*a) 'regulerende instanties': de regulerende instanties bedoeld in artikel 35, lid 1, van Richtlijn 2009/72/EG*".
Deze definitie is op grond van artikel 2 van de FCA Verordening ook op de FCA Verordening van toepassing.

15. Artikel 5, tweede lid, van de E-wet stelt dat de ACM is aangewezen als de regulerende instantie, bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de Richtlijn:
"*De Autoriteit Consument en Markt is de regulerende instantie, bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de richtlijn en artikel 2, tweede lid, onderdeel a, van verordening 714/2009*".

16. Artikel 2 van het Besluit uitvoering van Europese verordeningen bepaalt onder meer het volgende:

1. Voordat een netbeheerder, interconnector-beheerder of benoemde elektriciteitsmarktbeheerder de op grond van artikel 37, zesde lid, van richtlijn nr. 2009/72 of de bij of krachtens verordening 714/2009 ontwikkelde voorwaarden of methoden hanteert, legt hij deze voorwaarden of methoden ter goedkeuring voor aan de Autoriteit Consument en Markt.
2. De Autoriteit Consument en Markt beslist over de goedkeuring van de voorwaarden of methoden, bedoeld in het eerste lid, tenzij de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 5, zesde lid, van de Elektriciteitswet 1998 beslist over de goedkeuring of op grond van artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998 beslist over de vaststelling daarvan.

Relevante artikelen FCA Verordening

17. Artikel 3 van de FCA Verordening bevat de doelstellingen van de Verordening. In artikel 4 van de FCA Verordening wordt het proces van de vaststelling van voorwaarden of methodologieën beschreven. De artikelen 31 van de FCA Verordening zijn relevant in verband met het voorstel van TenneT. Zie bijlage 1 bij dit besluit voor een overzicht van de in dit randnummer genoemd artikelen.

3 Het voorstel

18. Het voorstel (opgenomen in bijlage 2 bij dit besluit) omschrijft enkele kenmerken van de langetermijnrechten betreffende transmissie die in de Hansa regio worden geveild. TenneT biedt binnen de Hansa regio langetermijnrechten aan op de biedzonegrens DK1-NL.

19. Punt 7 van de inleidende overwegingen bij het voorstel beschrijft het verwachte effect op de doelstellingen van de FCA Verordening.

20. Artikel 5 van het voorstel bepaalt dat in de Hansa regio twee types langetermijnrechten betreffende transmissie kunnen worden aangeboden: fysieke transmissierechten en financiële transmissierechten – opties. TenneT zal volgens de annex bij het voorstel op de biedzonegrens DK1-NL financiële transmissierechten – opties aanbieden. Dit betekent dat voor deze biedzonegrens de huidige situatie wordt voortgezet.

21. Volgens artikel 6 in combinatie met de annex bij het voorstel worden aan de biedzonegrens DK1-NL langetermijnrechten voor een jaar en voor een maand aangeboden. Artikel 7 van het voorstel in combinatie met de annex bepaalt dat het hierbij gaat om basislast producten, dat wil zeggen dat aan het langetermijnrecht een constante hoeveelheid transmissiecapaciteit (in MW) over het gehele tijdsbestek (jaar of maand) is verbonden. Dat betekent dat ook op dit punt niets wijzigt aan de huidige situatie.

22. Het regionaal ontwerp zal volgens artikel 8 van het voorstel bij de eerste jaarveiling na goedkeuring van het voorstel in werking treden.

4 Beoordeling

23. Artikel 4, achtste lid, van de FCA Verordening bepaalt dat het voorstel een beschrijving van het verwachte effect op de doelstellingen van deze verordening bevat. Het voorstel bevat een dergelijke beschrijving in randnummer 7 van de preambule.

24. Op basis van artikel 31, vierde lid, van de FCA Verordening moet het voorstel een tijdschema voor de uitvoering bevatten en ten minste de omschrijving van het soort langetermijnrechten betreffende transmissie, de tijdsbestekken betreffende de capaciteitstoewijzing en de vorm van het product. Zoals blijkt uit de randnummers 20 en 21 van dit besluit bevat het voorstel de vereiste elementen.

25. Artikel 4, achtste lid, van de FCA Verordening bepaalt dat het voorstel een voorgesteld tijdschema voor de tenuitvoerlegging bevat. Het voorstel bevat een dergelijk tijdschema in artikel 8.

26. Artikel 3 van de FCA Verordening omschrijft de doelstellingen van de FCA Verordening. De ACM ziet in het voorstel geen strijdigheid met deze doelstellingen.

27. Op grond van het voorgaande concludeert de ACM dat het voorstel niet in strijd is met de doelstellingen en eisen van de FCA Verordening. De ACM keurt daarom het voorstel goed op grond van artikel 4, vijfde lid, en artikel 4, zevende lid, onder c, van de FCA Verordening en artikel 2, tweede lid, van het Besluit Uitvoering van Europese Verordeningen.

5 Dictum

28. De Autoriteit Consument en Markt keurt het voorstel goed.

29. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.

30. Dit besluit treedt in werking op de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin deze is medegedeeld.

's-Gravenhage,
Datum: 24 maart 2020

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.

mr. P.C.M. Bijlenga
Teammanager Directie Energie

Als u belanghebbende bent, kunt u schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage 1: relevante artikelen FCA Verordening

Artikel 31

Regionaal ontwerp van langetermijnrechten betreffende transmissie

1. De zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn wordt via het toewijzingsplatform aan de marktdeelnemers toegewezen in de vorm van fysieke transmissierechten volgens het UIOSI-beginsel of in de vorm van FTR's — opties of FTR's — verplichtingen.

2. Alle TSB's die langetermijnrechten betreffende transmissie verlenen, bieden via het centrale toewijzingsplatform zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn aan aan de marktdeelnemers voor ten minste jaarlijkse en maandelijkse tijdsbestekken. Alle TSB's in elke capaciteitsberekeningsregio kunnen gezamenlijk voorstellen om zoneoverschrijdende capaciteit op de lange termijn voor aanvullende tijdsbestekken aan te bieden.

3. Uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening ontwikkelen de TSB's in elke capaciteitsberekeningsregio waarin langetermijnrechten betreffende transmissie bestaan gezamenlijk een voorstel voor het regionale ontwerp van langetermijnrechten betreffende transmissie die bij elke biedzonegrens binnen de capaciteitsberekeningsregio zullen worden verleend.

   Uiterlijk zes maanden na de gecoördineerde besluiten van de regulerende instanties van de biedzonegrens om overeenkomstig artikel 30, lid 2, langetermijnrechten betreffende transmissie in te voeren, ontwikkelen de TSB's van de betrokken capaciteitsberekeningsregio gezamenlijk een voorstel voor het regionale ontwerp van langetermijnrechten betreffende transmissie die bij elke biedzonegrens binnen de betrokken capaciteitsberekeningsregio zullen worden verleend.

   De regulerende instanties van lidstaten waar het huidige regionale ontwerp van langetermijnrechten betreffende transmissie deel uitmaakt van een door TSB's getroffen grensoverschrijdende redispatchingregeling waarmee wordt gewaarborgd dat de bedrijfsvoering binnen operationele veiligheidsgrenzen blijft, kunnen besluiten om de toepassing van fysieke langetermijnrechten betreffende transmissie aan hun biedzonegrenzen voort te zetten.

4. De in lid 3 bedoelde voorstellen omvatten een tijdschema voor de uitvoering en ten minste de omschrijving van de volgende, in de toewijzingsregels gespecificeerde items:

   a) soort langetermijnrechten betreffende transmissie;

   b) tijdsbestekken betreffende de capaciteitstoewijzing op de langere termijn;

   c) vorm van het product (basislast, pieklast, last buiten de piek);

d) de betrokken biedzonegrenzen.

5. Met betrekking tot deze voorstellen wordt een raadpleging overeenkomstig artikel 6 gehouden. Ten aanzien van de te verlenen voorgestelde langetermijnrechten betreffende transmissie neemt elke TSB het resultaat van de raadpleging naar behoren in overweging.

6. Fysieke transmissierechten en FTR's — opties mogen niet parallel aan dezelfde biedzonegrens worden toegewezen. Fysieke transmissierechten en FTR's — verplichtingen mogen niet parallel aan dezelfde biedzonegrens worden toegewezen.

7. Een evaluatie van op een biedzonegrens aangeboden langetermijnrechten betreffende transmissie kan worden geïnitieerd door:

   a) alle regulerende instanties van de biedzonegrens, op eigen initiatief, of

   b) alle regulerende instanties van de biedzonegrens op basis van een aanbeveling van het Agentschap of op een gezamenlijk verzoek door alle TSB's van de betrokken biedzonegrens.

8. Alle TSB's in elke capaciteitsberekeningsregio zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de herziening als bepaald in lid 9.

9. Elke TSB die betrokken is bij de herziening van langetermijnrechten betreffende transmissie:

   a) beoordeelt de aangeboden langetermijnrechten betreffende transmissie en houdt daarbij rekening met de in lid 4 genoemde karakteristieke kenmerken;

   b) stelt, indien ervan wordt uitgegaan dat zulks nodig is, alternatieve langetermijnrechten betreffende transmissie voor, waarbij rekening wordt gehouden met het resultaat van de onder a) bedoelde beoordeling;

   c) voert overeenkomstig artikel 6 een raadpleging uit betreffende:

      i) de resultaten van de beoordeling van de aangeboden langetermijnrechten betreffende transmissie;

      ii) ii) indien van toepassing, het voorstel voor alternatieve langetermijnrechten betreffende transmissie.

10. Na de in lid 9, onder c), bedoelde raadpleging en binnen drie maanden nadat het besluit is vastgesteld om een herziening uit te voeren, dienen de TSB's van de betrokken capaciteitsberekeningsregio gezamenlijk een voorstel in bij de bevoegde regulerende instanties om het soort langetermijnrechten betreffende transmissie te handhaven of aan te passen.

Bijlage 2: het voorstel